

OPIS PRZEDMIOTÓW DO PLANU STUDIÓWNA ROK AKADEMICKI 2016/2017

PLAN STUDIÓW

kierunek studiów:

Filologia germańska

profil studiów:

ogólnoakademicki

stopień:

II ( )

forma studiów:

stacjonarne

specjalność:

Nauczycielska

specjalizacja:

kulturoznawcza, lingwistyczna, literaturoznawcza,
glottodydaktyczna

od roku:

2016/2017 dla I roku studentów UŁ

Semestr	2
Przedmiot	Psychopedagogika etapów edukacyjnych II Wykład i ćwiczenia
Punkty ECTS	2+2
Kod przedmiotu	GMAN200
Ilość godzin	30+30 = 60

1. Skrócony opis

Celem zajęć jest przygotowanie studenta do pracy edukacyjnej, wychowawczej i opiekuńczej z uczniem na III i IV etapie edukacyjnym tj. na poziomie gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej. Poznanie i zrozumienie procesu rozwojowego człowieka, jego prawidłowości i zaburzeń, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju umysłowego i psychospołecznego pozwoli absolwentowi umiejętnie dobierać metody i środki postępowania dydaktycznego i wychowawczego do wieku potrzeb i możliwości ucznia/wychowanka,

2. Wymagania wstępne

Udokumentowane podstawowe kompetencje wymagane programem psychologii i pedagogiki i psychopedagogiki dla studentów I stopnia.

3. Efekty kształcenia

W wyniku czynnego uczestniczenia w zajęciach studenci:

3.1 wiedza:

e1 – posiada łączną wiedzę psychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na scharakteryzowanie sylwetki rozwojowej człowieka (rozwoju fizycznego, motorycznego, psychicznego, społeczno – emocjonalnego i moralnego)w okresie dorastania. [01SN-2A_W01}

e2 - zna elementy składowe środowiska wychowawczego i potrafi je prawidłowo kształtować. . [01SN-2A_W01}

e3 - rozumie i wyjaśnia zasady edukacji dla bezpieczeństwa i edukacji zdrowotnej. . [01SN-2A_W01}

3.2 umiejętności

e1 - potrafi zastosować zasady, metody i formy pracy opiekuńczo-wychowawczej w stosunku do odpowiedniego poziomu rozwojowego ucznia. [01SN-2A_U01]

e2 - diagnozuje zaburzenia rozwojowe w okresie dorastania, [01SN-2A_U01]

e3 - dostosowuje ofertę edukacyjno – wychowawczą do indywidualnych możliwości ucznia/wychowanka . [01SN-2A_U03]

e4 - potrafi zastosować metody przeciwdziałające patologii w szkole. [01SN-2A_U01]

e5 - podejmuje skuteczną współpracę ze środowiskiem i rodzicami ucznia/wychowanka. [01SN-2A_U04]

3.3 inne kompetencje:

e1 – Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego. [01SN-2A_K01]

e2 – Dokonuje samooceny własnych kompetencji, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia. 01SN-2A_K02]

e3 – Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne. 01SN-2A_K03]

4. Treści kształcenia

III i IV etap edukacyjny (gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna, kształcenie w zawodzie)

Sylwetka rozwojowa ucznia w okresie adolescencji i wczesnej dorosłości. Rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga, pamięć), rozwój społeczno- -emocjonalny i moralny. Zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania. Dojrzałość fizyczna a dojrzałość społeczna i emocjonalna. Krystalizowanie się tożsamości. Dorosłość. Identyfikacja z nowymi rolami społecznymi.

Kształtowanie się stylu życia.

Formy aktywności młodzieży. Nauka, realizacja zainteresowań, działalność społeczna, wolontariat, praca. Poszerzanie autonomii i samodzielności.

Kontakty społeczne ucznia. Grupa rówieśnicza. Pozycja społeczna ucznia w grupie rówieśniczej. Znaczenie grupy rówieśniczej. Koleżeństwo, przyjaźń, związek partnerski, miłość. Konflikty z rówieśnikami, rodzicami i wychowawcami.

Rola osób znaczących i autorytetów. Zmiana autorytetów, kryzys autorytetu nauczyciela i rodzica. Bunt okresu dorastania i jego funkcje. Zagrożenia młodzieży: agresja, przemoc, uzależnienia, grupy nieformalne, sekty .Podkultury młodzieżowe. Inny, wykluczony.

Progi edukacyjne. Zmiana szkoły, adaptacja w nowej rzeczywistości szkolnej, wybory edukacyjne i zawodowe. Ambicje i aspiracje. Motywacja.

Poradnictwo edukacyjno-zawodowe. Nauczyciel jako doradca. Wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej. Metody i techniki określania potencjału ucznia. Przygotowanie młodzieży do samokształcenia, pracy nad własnym rozwojem oraz do aktywnego uczestnictwa w rynku pracy. Rynek edukacyjny i rynek pracy. Droga rozwoju zawodowego. Uczenie się przez całe życie.

Praca opiekuńczo-wychowawcza nauczyciela na III i I V etapie edukacyjnym. Program wychowawczy. Edukacja zdrowotna, programy profilaktyczne. Wspieranie uczniów w radzeniu sobie z problemami wieku dorastania. Tworzenie środowiska sprzyjającego rozwojowi, stymulowanie rozwoju społeczno-moralnego młodzieży, animowanie

życia społeczno-kulturalnego, wspieranie samorządności i autonomii uczniów w szkole. Dynamika grupy uczniowskiej. Współpraca i współdziałanie uczniów. Rozwiązywanie konfliktów, mediacje.

Zaburzenia funkcjonowania w okresie dorastania. Obniżenie nastroju, depresja. Zaburzenia zachowania.

Bezpieczeństwo uczniów w szkole i poza jej terenem (zajęcia terenowe, wycieczki). Ochrona zdrowia ucznia. Edukacja dla bezpieczeństwa – dbałość o bezpieczeństwo własne oraz innych.

Współpraca szkoły ze środowiskiem i nauczyciela z rodzicami uczniów.

5. Sposoby i kryteria oceniania

Zdanie egzaminu pisemnego (ustnego dla osób mających problemy z pisaniem po polsku), sprawdzającego efekty kształcenia w zakresie wiedzy oraz sprawdzenie umiejętności i kompetencji. Egzamin po zakończeniu cyklu wykładów sprawdza wiedzę e1, e2, e3, . Umiejętności e1 –e5 będą sprawdzane na ćwiczeniach. Oceniana będzie aktywność, praca własna i o zaliczenie kolokwium. Przy ocenianiu będzie brana pod uwagę wiedza studenta, rozumienie tematu, krytyczne podejście do zagadnienia, umiejętność prezentacji i interpretacji zjawisk w rzeczywistości edukacyjnej.

Ocena jest jednocześnie oceną końcową z przedmiotu

Efekty kształcenia , które będą oceniane jako :

1. dostateczne – przy osiągnięciu przez studenta wyniku sprawdzającego wiedzę w granicach 51 – 59% – ocena dostateczna (3,0)
2. więcej niż dostateczne – przy osiągnięciu przez studenta wyniku sprawdzającego wiedzę w granicach 60 – 69% – ocena dostateczna plus (3,5)
3. dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku sprawdzającego wiedzę w granicach 70 – 79% – ocena dobra (4,0)
4. więcej niż dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku sprawdzającego wiedzę w granicach 80 – 89% – ocena dobra plus (4,5)

6. Metody dydaktyczne

Realizację przedmiotu oparto na wykorzystaniu aktywizujących metod grupowych i wykładu konwersatoryjnego.

7. Literatura

1. Badziukiewicz B., Sałasiński M., Vademecum wychowawcy, Wyd. Akademickie Żak, 2005
2. Borecka-Biernat D, (red) Zaburzenia w zachowaniu dzieci i młodzieży Impuls. Kraków 2011
3. Borecka-Biernat D.,(red) Sytuacje konfliktów środowisku rodzinnym, szkolnym i rówieśniczym. Jak sobie radzą z nimi dzieci i młodzież, Wyd. Difin, Warszawa 2010.
4. Boyd D., Bee H., Psychologia rozwoju człowieka, Wyd. Zys i S-ka, Poznań 2008.
5. Czerwińska-Jasiewicz M.Dryll E.(red.), Rozważania o rozwoju i wychowaniu, Wyd. Instytutu Psychologii PAN, Warszawa 2007.
6. Dudzikowa M., Sprawcy i/lub ofiary działań pozornych w edukacji szkolnej, Oficyna Impuls, Kraków 2013
7. Dudzikowa M. Pomyśl Siebie. Mini eseje Dla Wychowawcy Klasy, GWP, Gdańsk 2007

8. Herbert M., Rozwój społeczny ucznia. Poznawanie potrzeb i problemów dzieci w okresie dorastania, GWP 2007
9. Jarmoszko S., Autorytet – kontrowersje i aksjomaty, Warszawa 2010.
10. Koźmiński G. 2002, Efektywna współpraca nauczycieli i rodziców, K&K, Złotów
11. Malinowski J., Zandecki A., (red) Środowisko – Młodzież – Zdrowie.
12. Pedagogiczne i psychologiczne wymiary zagrożeń życia i rozwoju młodzieży
Wyd. Edukacyjne Akapit, Toruń 2007
13. Nikitorowicz J., Edukacja międzykulturowa. Kreowanie tożsamości dziecka.
Gdańsk Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. 2008.
14. Oleszkowicz A., Bunt młodzieńczy. Uwarunkowania. Formy. Skutki, Wyd.
Naukowe Scholar, Warszawa, 2006.
15. Smak E., Włoch S. (red.), Pedagogika kreatywna wyzwaniem edukacji XXI wieku.
Opole Wyd. UO 2010,
16. Śliwerski B., Myśleć jak pedagog, GWP, Sopot 2010
- 17.
18. Wróbel J., Jak przetrwać w szkole i nie zwariować. Poradnik dla rodziców,
nauczycieli i uczniów, Czerwone i Czarne, Warszawa 2010

Semestr	2
Przedmiot	Dydaktyka przedmiotu II.1
Punkty ECTS	2
Kod przedmiotu	GMAN201
Liczba godzin	30

1. Skrócony opis

Zajęcia uświadamiają studentom pogłębioną rolę i rozszerzone zadania działalności dydaktycznej nauczyciela przedmiotowego. Celem zajęć jest przygotowanie studentów do działań dydaktycznych oraz wychowawczych podejmowanych przez nauczyciela języków obcych oraz do ciągłych zawodowych praktyk pedagogicznych, a także do pracy w zawodzie nauczyciela w zmieniającej się sytuacji w edukacji.

2. Wymagania wstępne

Studenci powinni posiadać wiedzę i umiejętności z zakresu dydaktyki ogólnej oraz znać podstawy dydaktyki szczegółowej, które uzyskali na I stopniu.

3. Efekty kształcenia w zakresie

Wiedzy

W wyniku przeprowadzonych zajęć student:

e1 – ma szczegółową i uporządkowaną wiedzę z zakresu gramatyki, testowania i metod pracy na lekcji języka obcego (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN-2A_W01, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_W01).

e2 – zna dobrze terminologię z zakresu glottodydaktyki, pedagogiki i psychologii - nauk potrzebnych do właściwego prowadzenia procesu dydaktycznego (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_W02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie

glottodydaktyki: 01GG2A_W02).

e3 – ma wiedzę na temat kultury krajów niemieckiego obszaru językowego (kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_W09).

Umiejętności

W wyniku przeprowadzonych zajęć student:

e4 – planuje i przeprowadza proces pracy uczących się nad zagadnieniami gramatycznymi (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_U03),

e5 – wdraża na lekcji języka obcego elementy wiedzy o krajach docelowych rodzimych użytkowników języka oraz kształtować wrażliwość kulturową (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki na drugim stopniu: 01GG2A_U09),

e6 – opracowuje różne sposoby testowania wiedzy i umiejętności uczących się (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej na drugim stopniu 01SN- 2A_U02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_U03),

e7 – stosuje różnorodne metody pracy na lekcji języka obcego (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_U02),

e8 – stosuje różnorodne sposoby motywowania uczących się do zintensyfikowanego wysiłku w organizacji ich własnego procesu uczenia się (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_U05),

Kompetencje społecznych

W wyniku przeprowadzonych zajęć student:

e8 – pracuje w grupie, przyjmując różne w niej role (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_K02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01G--2A_K01).

e9 – kieruje małym zespołem, przyjmując odpowiedzialność za efekty jego pracy (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_K02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01G--2A_K02).

e10 – posiada pogłębione kompetencje interkulturowe (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_K02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01G--2A_K09).

4. Treści kształcenia

- Nauczanie gramatyki na lekcjach języka obcego (dedukcja, indukcja)
- Nauczanie wiedzy o krajach docelowych rodzimych użytkowników języka, kształtowanie wrażliwości kulturowej na lekcjach języka obcego
- Testowanie na lekcji języka obcego
- Metody pracy na lekcji języka obcego
- Motywacja w nauczaniu języka obcego, rola nauczyciela
- Wspieranie autonomii na lekcji języka obcego, otwarte formy pracy na lekcji języka obcego – stacje uczenia się, mini-projekty
- Techniki i strategie uczenia się – wspieranie autonomii własnej uczącego się

5. Sposoby i kryteria oceniania

Oczekuje się, iż studenci aktywnie uczestniczą w zajęciach i terminowo oddają wszystkie prace. Studenci otrzymują oceny bądź punkty za wypracowane w trakcie zajęć materiały dydaktyczne oraz indywidualne i grupowe analizy gotowych materiałów dydaktycznych,

jak również za prowadzenie indywidualnego dziennika dokumentującego refleksje dotyczącego własnego procesu uczenia się.

Pod uwagę brana jest również **postawa** studentów charakteryzująca się:

- aktywnym uczestnictwem w zajęciach
- zaangażowanym wykonywaniem zadań
- własną inicjatywą
- odpowiedzialnością
- samodzielnym myśleniem
- krytycznym podejściem do postawionych problemów i zadań
- elastycznością
- kreatywnością
- pozytywnym nastawieniem do uczących się
- gotowością do pracy w zespole

oraz wiedza i praktyczne umiejętności w zakresie efektów kształcenia e2 – e8. Przy ocenie uwzględniane są następujące kryteria:

- wypełnienie zadania pod względem treści
- budowa tekstu bądź wypowiedzi i jej spójność

Zalicza zawsze 60% poprawnie wykonanych zadań.

Każdy semestr kończy przedmiot i ocena końcowa z przedmiotu liczy się do średniej. Skala ocen : bdb, db+, db, dst+, dst, ndst.

Punktacja:

Ocena	PKT:
5	92,1 - 100 %
4+	84,1 - 92%
4	76,1 - 84%
3+	68,1 - 76%
3	60 - 68%

6. Metody dydaktyczne

W przypadku realizacji zajęć z dydaktyki nauczania języka niemieckiego stosowane są metody aktywizujące, mające za zadanie aktywizację studentów i motywację do aktywnego zaangażowania się w proces zdobywania kompetencji nauczycielskich. Stosowanie metod aktywizujących w procesie dydaktycznym sprzyja pogłębieniu zdobytej wiedzy, jej operatywności i trwałości. Wybrane metody są dopasowane do potrzeb danej grupy. Na zajęciach stosuje się następujące metody:

- **metody problemowe**, rozwijające umiejętność krytycznego myślenia poprzez rozwiązywanie sytuacji problemowych pochodzących z różnych źródeł, np. podręczniki, fragmenty prostych artykułów prasowych, krótkie filmy, fotografie, rysunki, statystyki. Zastosowanie tych metod kształtuje umiejętności analizowania, wyjaśniania, oceniania, porównywania i wnioskowania. Przykładowe metody: burza mózgów, obserwacja, dyskusja panelowa, dyskusja za i przeciw, metoda ekspertów, rozmowy w małej grupce, dywaniki pomysłów, myślące kapelusze, studium przypadku. Efekty kształcenia realizowane tymi metodami: e4 – e8.
- **metody ekspresji i impresji**, powodujące zaangażowanie emocjonalne studentów, np. gra dydaktyczna, mapa mózgu, stacje uczenia się, metoda mini-projektu, karuzela, rybki w akwarium, symulacja, drama. Efekty kształcenia realizowane tymi metodami: e4 – e8.

- **metody graficznego zapisu**, wspomagające proces podejmowania decyzji przy wsparciu wizualnym, np. rybi szkielet, plakaty, śnieżna kula, mapa skojarzeń, mini wykład z prezentacją. Przykładowe efekty kształcenia realizowane tymi metodami: e1 – e3.

7. Zalecana literatura i materiały pomocnicze

- Bendler A. (1995): Leistungsbeurteilung in offenen Unterrichtsformen. In: Pädagogik, 3, 13. Berlin/München: Langenscheidt.
- Bimmel P.; Rampillon U. (1997): Lernerautonomie und Lernstrategien. Fernstudieneinheit 23.
- Bimmel, P., Kast, B., Neuner G.: Deutschunterricht planen. Fernstudienreihe. Langenscheidt 2001
- Bolton S. (1996): Probleme der Leistungsmessung, Lernfortschrittstest in der Grundstufe. Deutsch als Fremdsprache. Frankfurt/M: Lang.
- Europarat (2001): Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: Lernen, lehren, beurteilen. Berlin: Langenscheidt.
- Funk, H., Koenig, M.: Grammatik lehren und lernen. Fernstudienreihe, Langenscheidt 1996
- Krause W.D.; Sändig, U. (2002): Testen und Bewerten kommunikativer Leistungen im Unterricht, München: Langenscheidt
- Neuner, G., Krueger, M.: Übungstypologie zum kommunikativen Deutschunterricht. FiTuP, Langenscheidt 2000
- Rampillon, U.: Lernen leichter machen. Hueber 2000
- Robert Kleinschroth: Sprachen lernen: Der Schlüssel zur richtigen Technik. Hamburg: Rowohlt 2000.
- Ziebell B. (2002): Unterrichtsbeobachtung und Lehrerverhalten. Fernstudieneinheit 32. Berlin/ München: Langenscheidt
- Ziebell B.; Butler E. (1998): Sozialformen. In: H.D. Dräxler, B. Kuhn: Methodik des Fortgeschrittenenunterrichts. München: Goethe Institut.

Semestr, na którym można realizować przedmiot	3, 4
Przedmiot:	Dydaktyka przedmiotu II.2
Punkty ECTS	4
Kod przedmiotu	GMMG304
Liczba godzin	60

1. Skrócony opis

Zajęcia uświadamiają studentom pogłębioną rolę i rozszerzone zadania działalności dydaktycznej nauczyciela przedmiotowego. Celem zajęć jest przygotowanie studentów do działań dydaktycznych oraz wychowawczych podejmowanych przez nauczyciela języków obcych oraz do ciągłych zawodowych praktyk pedagogicznych, a także do pracy w zawodzie nauczyciela w zmieniającej się sytuacji w edukacji. Program przewiduje m.in. analizę nowych tendencji w dydaktyce nauczania języków obcych oraz ocenę

możliwości zastosowania niektórych metod, technik pracy lub tendencji w procesie planowania lekcji języka niemieckiego na każdym etapie edukacyjnym.

2. Wymagania wstępne

Studenci powinni posiadać wiedzę i umiejętności z zakresu dydaktyki ogólnej oraz znać podstawy dydaktyki szczegółowej, które uzyskali na I stopniu oraz na zajęciach z dydaktyki II.1

3. Efekty kształcenia w zakresie

Wiedzy

W wyniku przeprowadzonych zajęć student:

e1 – ma szczegółową i uporządkowaną wiedzę z zakresu przygotowania procesu dydaktycznego ze słownictwa i fonetyki (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_W01, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_W03),

e2 – ma szczegółową i uporządkowaną wiedzę z zakresu przygotowania procesu dydaktycznego z uwzględnieniem języka specjalistycznego, dydaktyki literatury oraz specyfiki błędu (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_W01, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_W03),

e3 – zna najnowsze tendencje w zakresie wielojęzyczności i dwujęzyczności (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_W02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_W06).

e4 – ma szczegółową i uporządkowaną wiedzę z zakresu najnowszych teorii uczenia się z uwzględnieniem teorii konstruktywistycznej i neurodydaktyki – nauczanie i uczenie przyjazne mózgowi, TBL (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_W01, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_W06),

e5 – posiada pogłębioną wiedzę z zakresu innowacyjnych metod wspierających autonomię w uczeniu się [e-learning, samokształcenie kierowane, projekt edukacyjny] (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN-2A_W02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_U03),

e6 – posiada pogłębioną wiedzę z zakresu ESOKJ (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_W02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_U03).

Umiejętności

W wyniku przeprowadzonych zajęć student:

e7 – planuje i przeprowadza proces dydaktyczny uczących się nad zagadnieniami dotyczącymi słownictwa i fonetyki (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U01, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_U03),

e8 – poddaje refleksji swoje postępowanie z uczącymi się pod kątem wielojęzyczności i dwujęzyczności oraz korekty błędów (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_U01),

e9 – stosuje różnorodne metody pracy na lekcji z elementami języka specjalistycznego (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U01, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_U02),

e10 – planuje i przeprowadza proces dydaktyczny uczących się nad zagadnieniami dotyczącymi literatury (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U01, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_U03).

e11 – wdraża najnowsze teorie uczenia się do swoich zajęć dydaktycznych (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U03, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_U03),

e12 - samodzielnie planuje i przeprowadza oraz dokonuje ewaluacji zajęć wspierających autonomię w uczeniu się [e-learning, samokształcenie kierowane, projekt edukacyjny] (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_U04),

e13 - stosuje zdobyte komunikacyjne kompetencje językowe właściwe dla studiowanego kierunku, zgodne z wymaganiami określonymi dla danego poziomu według ESOKJ w procesie dydaktycznym (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01GG2A_U08).

Kompetencje społecznych

W wyniku przeprowadzonych zajęć student:

e14 – pracuje w grupie, przyjmując różne w niej role (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_K02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01G--2A_K01),

e15 – kieruje małym zespołem, przyjmując odpowiedzialność za efekty jego pracy (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_K02, kierunkowy efekt kształcenia w zakresie glottodydaktyki: 01G--2A_K02).

4. Treści kształcenia

- Praca ze słownictwem na lekcji języka obcego
- Fonetyka na lekcji języka obcego
- Wielojęzyczność
- Nauczanie dwujęzyczne
- Język specjalistyczny w nauczaniu języków obcych
- Błędy na lekcji języka obcego/ lapsologia glottodydaktyczna
- Dydaktyka literatury języka obcego
- E-learning jako alternatywna metoda wspierania autonomii uczących się. Samokształcenie kierowane
- Konstruktywistyczne teorie uczenia się
- Uczenie się poprzez wykonywanie kompleksowych zadań/ problemu (TBL /PBL)
- Projekt edukacyjny w procesie uczenia się – jak można zaplanować, przeprowadzić i podsumować projekt edukacyjny. Rola wizualizacji w procesie uczenia się
- Rola ESOKJ na lekcji języka obcego

5. Sposoby i kryteria oceniania

Oczekuje się, iż studenci aktywnie uczestniczą w zajęciach i terminowo oddają wszystkie prace. Studenci otrzymują oceny bądź punkty za wypracowane w trakcie zajęć materiały dydaktyczne oraz indywidualne i grupowe analizy gotowych materiałów dydaktycznych, jak również za prowadzenie indywidualnego dziennika dokumentującego refleksje dotyczącego własnego procesu uczenia się.

Pod uwagę brana jest również **postawa** studentów charakteryzująca się:

- aktywnym uczestnictwem w zajęciach
- zaangażowanym wykonywaniem zadań
- własną inicjatywą
- odpowiedzialnością
- samodzielnym myśleniem
- krytycznym podejściem do postawionych problemów i zadań

- elastycznością
- kreatywnością
- pozytywnym nastawieniem do uczących się
- gotowością do pracy w zespole

oraz wiedza i praktyczne umiejętności w zakresie efektów kształcenia e7 – e13. Przy ocenie uwzględniane są następujące kryteria:

- wypełnienie zadania pod względem treści
- budowa tekstu bądź wypowiedzi i jej spójność

Zalicza zawsze 60% poprawnie wykonanych zadań.

Każdy semestr kończy przedmiot i ocena końcowa z przedmiotu liczy się do średniej. Skala ocen : bdb, db+, db, dst+, dst, ndst.

Punktacja:

Ocena	PKT:
5	92,1 - 100 %
4+	84,1 - 92%
4	76,1 - 84%
3+	68,1 - 76%
3	60 - 68%

6. Metody dydaktyczne

W przypadku realizacji zajęć z dydaktyki nauczania języka niemieckiego stosowane są metody aktywizujące, mające za zadanie aktywizację studentów i motywację do aktywnego angażowania się w proces zdobywania kompetencji nauczycielskich. Stosowanie metod aktywizujących w procesie dydaktycznym sprzyja pogłębieniu zdobytej wiedzy, jej operatywności i trwałości. Wybrane metody są dopasowane do potrzeb danej grupy. Na zajęciach stosuje się następujące metody:

- **metody problemowe**, rozwijające umiejętność krytycznego myślenia poprzez rozwiązywanie sytuacji problemowych pochodzących z różnych źródeł, np. podręczniki, fragmenty prostych artykułów prasowych, krótkie filmy, fotografie, rysunki, statystyki. Zastosowanie tych metod kształtuje umiejętności analizowania, wyjaśniania, oceniania, porównywania i wnioskowania. Przykładowe metody: burza mózgów, obserwacja, dyskusja panelowa, dyskusja za i przeciw, metoda ekspertów, rozmowy w małej grupce, dywaniki pomysłów, myślące kapelusze, studium przypadku. Efekty kształcenia realizowane tymi metodami: e7 – e13.
- **metody ekspresji i impresji**, powodujące zaangażowanie emocjonalne studentów, np. gra dydaktyczna, mapa mózgu, stacje uczenia się, metoda mini-projektu, karuzela, rybki w akwarium, symulacja, drama. Efekty kształcenia realizowane tymi metodami: e7 – e13.
- **metody graficznego zapisu**, wspomagające proces podejmowania decyzji przy wsparciu wizualnym, np. rybi szkielet, plakaty, śnieżna kula, mapa skojarzeń, mini wykład z prezentacją. Przykładowe efekty kształcenia realizowane tymi metodami: e1 – e6.

7. Zalecana literatura i materiały pomocnicze

W języku polskim:

- Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B.: Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących. Kielce 2000

- Dźwierzynska, E. (2007) W: Czynniki wpływające na zapamiętywanie leksyki obcojęzycznej. Języki Obce w Szkole nr 2, 37-42.
- Gordon T., Wychowanie bez porażek w praktyce, IW PAX Warszawa 1994.
- Gozdek-Michaëlis K.: Rozwiń swój genialny umysł, COMES 1996
- Janowski A.: Uczeń w teatrze życia szkolnego, WSiP 1998.
- Potocka B., Nowak L.: Projekty edukacyjne, Zakład Wydawniczy SFS Kielce 2002
- Śliwerski B., Klinika szkolnej demokracji, Impuls, Kraków 1996.

W języku niemieckim:

- Bimmel, P. / Rampillon, U.: Lernerautonomie und Lernstrategien, Berlin 1999.
  - Bimmel, P., Kast, B., Neuner G.: Deutschunterricht planen. Fernstudienreihe, Langenscheidt 2001
  - Bohn, G.: Probleme der Wortschatzarbeit. Fernstudienreihe, Langenscheidt 1994
  - Döring K.W.: Lehren in der Weiterbildung Ein Dozentenleitfaden, Deutscher Studien Verlag, Weinheim 1995
  - Frick R., Mosimann W.: Lernen ist lernbar. Eine Anleitung zur Arbeits- und Lerntechnik, Aarau, Sauerländer 1994
  - Gruner, M. / Hassert, T.: Computer im Deutschunterricht, Berlin 2000.
  - Kleinschroth R.: Sprachen lernen. Der Schlüssel zur richtigen Technik. Hamburg, Rowohlt Taschenbuch Verlag 1992
  - Kleppin, G. K.: Fehler und Fehlerkorrektur. Fernstudienreihe, Langenscheidt 1997
  - Mueller, B.: Wortschatzarbeit und Bedeutungsvermittlung. Fernstudienreihe, Langenscheidt 1999
  - Mueller, D.: Anders lernen im Fremdsprachenunterricht. FiTuP, Langenscheidt 2000
  - Rampillon U.: Lernen leichter machen, Deutsch als Fremdsprache, Hueber Verlag 1995.
  - Reich K.: Konstruktivistische Didaktik. Lehr- Und Studienbuch mit Methodenpool, Beltz Verlag, Weinheim und Basel 2006
  - Röhr, G.: Erschließen aus dem Kontext. FiTuP, Langenscheidt 1993
  - Schulz von Thun, F.; Miteinander reden 1, Störungen und Klärungen; Rowohlt Verlag, Reinbeck bei Hamburg 1981
  - Turkowska, E.: Literarische Texte im Deutschunterricht. Theorie und Praxis. Wydawnictwo Instytutu Technologii Eksploatacji PIB, Radom 2006 und 2012
  - Turkowska, E.: Literaturvermittlung in der Deutschlehrausbildung. Praxis und Theorie. Wydawnictwo Instytutu Technologii Eksploatacji PIB, Radom 2006
  - Vester F.: Denken, Lernen, Vergessen; Deutscher Taschenbuch Verlag München 1993
- Czasopisma naukowe: m. in. Deutsch als Fremdsprache, Info DaF, Fremdsprache Deutsch, Języki Obce w Szkole

Semestr, na którym można realizować przedmiot	*
Przedmiot:	Praktyka pedagogiczna ciągła II/ praktyka pedagogiczna śródroczna II
Punkty ECTS	6
Kod przedmiotu	GMMG404
Liczba godzin	120

* Praktyki mogą się odbyć w dowolnym semestrze. Wpis do systemu USOS w semestrze 4.

1. Skrócony opis

Celem **praktyki pedagogicznej ciągłej** jest zaznajomienie studentów z realiami pracy nauczyciela przedmiotowego. Studenci samodzielnie planują, przygotowują i przeprowadzają serię jednostek lekcyjnych w systemie klasowo – lekcyjnym, wykorzystując nie tylko swą wiedzę z zakresu dydaktyki przedmiotowej, ale również doświadczenie nabyte w czasie praktyk opiekuńczo – wychowawczych.

Praktyki pedagogiczne podzielone zostały na 3 sekwencje, realizowane są po ukończeniu i zaliczeniu każdego kolejnego semestru zajęć z dydaktyki szczegółowej. Program następujących po sobie zajęć z dydaktyki szczegółowej został tak pomyślany, aby studenci stopniowo zapoznawali się z tajnikami warsztatu pracy nauczyciela języka niemieckiego. Następujące po nich sekwencje praktyk mają na celu umożliwić studentom konfrontację ich teoretycznego przygotowania z praktyką szkolną oraz wdrożenie do nauczania przedmiotu pod kierunkiem doświadczonych nauczycieli pełniących funkcję mentorów

2. Wymagania wstępne

Student zalicza semestr/y przygotowujące do tego etapu praktyki.

3. Efekty kształcenia w zakresie

Wiedzy

W wyniku przeprowadzonych zajęć student:

e1 – zna specyfikę szkoły lub placówki dydaktycznej, w której odbywa praktykę, w szczególności zadania dydaktyczne, sposób funkcjonowania i organizację pracy pracowników – uczestników procesów pedagogicznych oraz dokumentację prowadzoną przez placówkę oświatową (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_W01),

e2 – zna rolę, funkcję i zadania dydaktyczne nauczyciela przedmiotowego (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_W02),

e3 – zna warsztat pracy nauczyciela przedmiotowego oraz nauczyciela wychowawcy, tj.: zasady, metody, strategie i techniki nauczania i uczenia się potrzebne do zaplanowania, przygotowania, przeprowadzenia i ewaluacji procesu dydaktycznego z konkretną grupą docelową (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_W02),

e4 – zna dokumentację prowadzoną przez nauczyciela przedmiotowego (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_W02),

e5 – zna różne środki dydaktyczne i metody pracy z nimi potrzebne do przygotowania i prowadzenia zajęć dydaktycznych (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_W02),

e6 – zna metody ewaluacji i autorefleksji (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_W02).

Umiejętności

W wyniku przeprowadzonych zajęć student:

e7 – ocenia działania dydaktyczne nauczyciela języka niemieckiego – opiekuna praktyk z ramienia szkoły na podstawie obserwacji (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U01),

e8 – dokonuje analizy obserwowanych lekcji nauczyciela języka niemieckiego – opiekuna praktyk z ramienia szkoły pod kątem ich efektywności (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U02),

e9 – samodzielnie planuje, przygotowuje, przeprowadza i ocenia lekcję języka niemieckiego (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U03).

e10 – przygotowuje proces dydaktyczny, dostosowuje go do potrzeb kognitywnych i językowych konkretnej grupy docelowej (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U03).

e11 – nawiązuje komunikację z konkretną grupą docelową w języku ojczystym i właściwie rozwija komunikację w języku obcym (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U03).

e12 – wykorzystuje różne pomoce dydaktyczne w celu przygotowania procesu dydaktycznego dla wszystkich typów uczących się (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U03).

e13 – aktywizuje aktywność poznawczą uczniów (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U03).

e14 – planuje, przygotowuje i przeprowadza proces kontroli osiągnięć w konkretnej grupie docelowej (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U03).

e15 – przygotowuje dokumentację przebiegu procesu dydaktycznego na różnych etapach edukacyjnych (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U03).

e16 – dokonuje ewaluacji własnej pracy dydaktycznej oraz autorefleksji przygotowania do pracy w zawodzie nauczyciela języka niemieckiego (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_U03).

Kompetencji społecznych

W wyniku przeprowadzonych zajęć student:

e18 – współpracuje z nauczycielami oraz uczniami w podejmowaniu konkretnych działań dydaktycznych (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN- 2A_K01),

e19 – uznaje konieczność doskonalenia swojego warsztatu nauczyciela (efekt kształcenia dla specjalności nauczycielskiej: 01SN-2A_K03).

4. Treści kształcenia

- Obserwacja procesów dydaktyczno-wychowawczych w placówce oświatowej i ich ocena
- Obserwacja lekcji języka niemieckiego i ew. lekcji na innych przedmiotach
- Stosowanie różnorodnych środków dydaktycznych
- Aktywizowanie uczących się przy pomocy różnych metod
- Planowanie, przygotowanie i przeprowadzenie procesu dydaktycznego
- Ewaluacja procesu dydaktycznego
- Analiza dokumentów w placówce oświatowej

5. Sposoby i kryteria oceniania

Po zakończeniu **zawodowych praktyk pedagogicznych ciągłych** student powinien przedstawić:

Dzienniczek Praktyk, który powinien zawierać:

- informacje na temat hospitowanych lekcji (około 30 godzin w cyklu 60 godzin) – tematy lekcji, data obserwacji, plan lekcji,
- informacje na temat współprowadzonych/ przeprowadzonych lekcji (około 20 godzin w cyklu 60 godzin) – temat lekcji, cele lekcji, data przeprowadzonej lekcji, plan lekcji (fazy lekcji)
- informacje o innych działaniach dydaktycznych/wychowawczych (około 10 godzin)
- ocenę opiekuna praktyk z ramienia placówki oświatowej z krótkim uzasadnieniem,
- autorefleksję studenta dotyczącą jego wrażeń i doświadczeń zebranych w trakcie praktyki.

Portfolio metodyczne, które powinno zawierać:

- arkusze obserwacji 20 hospitowanych lekcji,
- konspekty współprowadzonych /przeprowadzonych lekcji wraz z załącznikami – środkami dydaktycznymi zaplanowanymi na tę lekcję w postaci arkuszy pracy,
- autorefleksję studenta na temat:
  - a. programu nauczania opracowanego dla specjalizacji nauczycielskiej , tj. stopnia przygotowania do praktyk ciągłych na zajęciach dydaktycznych,
  - b. możliwości zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce szkolnej,
  - c. przydatności praktyk pedagogicznych ciągłych w przygotowaniu do zawodu nauczyciela.

Oceny **zawodowych praktyk pedagogicznych ciągłych** dokonuje opiekun praktyk z ramienia placówki oświatowej, a zatwierdza ją opiekun praktyk z ramienia uczelni po przedstawieniu wyżej opisanej dokumentacji.

Przy ocenie **zawodowych praktyk pedagogicznych ciągłych** uwzględniane są następujące kryteria:

- wypełnienie dokumentacji praktyki pod względem zawarcia w niej wszystkich wymaganych elementów,
- wypełnienie dokumentacji praktyki pod względem treści, spójności i solidności.

Ocenię podlegają praktyczne umiejętności w zakresie efektów kształcenia e4 – e6. Zalicza zawsze 60% poprawnie wykonanych zadań. Skala ocen : bdb, db+, db, dst+, dst, ndst.

Punktacja:

Ocena	PKT:
5	92,1 - 100 %
4+	84,1 - 92%
4	76,1 - 84%
3+	68,1 - 76%
3	60 - 68%

6. Metody dydaktyczne

Zależne od opiekuna praktyk z ramienia placówki oświatowej.

7. Zalecana literatura i materiały pomocnicze

Podana na zajęciach z psychopedagogiki i dydaktyki szczegółowej oraz:

- Arends R. I., Uczymy się nauczać, WSiP, W-wa 2000.
- Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B.: Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących. Wydawnictwo Jedność Kielce 2010
- Kameduła E., Środki dydaktyczne w strukturalizacji wiedzy uczniów, Wyd. Impuls, Kraków 2012
- Kupisiewicz Cz.: Podstawy dydaktyki ogólnej, Polska Oficyna Wydawnicza „BGW” Warszawa 2005
- Materiały metodyczne do podręcznika Pedagogika, red. Owczarska B., GWP, 2010
- Muszyński H.: U podstaw szkoły integralnego nauczania i wychowania; Życie szkoły, 1997 nr.5
- Nęcka E.: Trening twórczy; GWP 2012
- Nęcka E.: Twórcze rozwiązywanie problemów; OW Impuls Kraków 1994
- Niemierko B.: Ewolucja pojęcia obiektywizmu oceniania osiągnięć szkolnych; 1997
- Niemierko B.; Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki; WSiP Warszawa 1997
- Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, W-wa 2003.
- Pedagogika, red. Śliwerski B., GWP, 2006
- Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Wyd. Naukowe NOVUM, Płock 2002
- Taraszkiewicz H.: Jak uczyć lepiej? Czyli refleksyjny praktyk w działaniu. CODN, Warszawa 1996.

Sylabus przedmiotu **Praktyka pedagogiczna II - tzw. praktyka śródroczna** jest opisany w sylabusie **praktyki pedagogicznej I dla studiów I stopnia**.